

Sygn. akt II AKz 408/15

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2015r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący- Sędzia S.A. Małgorzata Niementowska

Protokolant: Magdalena Bauer

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Dariusza Wiory

po rozpoznaniu w sprawie **przeciwko A. W. (W.)**

podejrzanemu o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k., 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k.
i inne

zażalenia wniesionego przez obrońcę podejrzanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 8 czerwca 2015 roku, sygn. akt V Kp 268/15 (VI Ds. 25/13)

w przedmiocie przedłużenia czasu trwania tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 §1 k.p.k.

p o s t a n a w i a

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 czerwca 2015 roku, sygn. akt V Kp 268/15 Sąd Okręgowy w Katowicach na podstawie art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 1 i 2 oraz § 2 k.p.k., art. 263 § 2 k.p.k. uwzględnił wniosek prokuratora i przedłużył okres stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego A. W., zastosowany postanowieniem Sądu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach z dnia 6 listopada 2014 roku, sygn. akt V Kp 506/14 do dnia 14 września 2015 roku.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł obrońca podejrzanego zarzucając:

1.) błąd w ustaleniach faktycznych mając zasadniczy wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia poprzez przyjęcie, że na obecnym etapie postępowania istnieje uzasadniona obawa ucieczki lub ukrywania się podejrzanego, bądź innego bezprawnego sposobu utrudniania postępowania karnego, podczas gdy w aktach niniejszej sprawy nie ma jakichkolwiek dowodów świadczących o podejmowanych przez podejrzanego bezprawnych prób wpływania na bieg prowadzonego postępowania karnego, podejrzanym częściowo przyznał się do stawianych zarzutów;

2.) obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, to jest:

a) art. 258 § 2 k.p.k. poprzez jego zastosowanie wskutek uznania, iż możliwość wymierzenia podejrzanemu surowej kary jest realna, podczas gdy w sprawie nie jest niezbędne zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania;

b) art. 259 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie odstąpienia od tymczasowego aresztowania, podczas gdy pozbawienie podejrzanego wolności pociąga wyjątkowo ciężkie skutki dla jego najbliższej rodziny, a to matki – M. W. jak i jego małoletnich dzieci oraz powoduje poważne niebezpieczeństwo dla zdrowia podejrzanego;

c) art. 257 § 1 k.p.k. poprzez zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, w sytuacji gdy zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania mogło nastąpić przy użyciu nieizolacyjnych środków zapobiegawczych.

Powołując się na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez nieuwzględnienie wniosku Prokuratora w przedmiocie przedłużenia stosowania wobec podejrzanego A. W. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania do dnia 14 września 2015 roku, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył, co następuje:

Wniesione przez obrońcę oskarżonego A. W. zażalenie okazało się niezasadne.

Sąd Okręgowy w Katowicach prawidłowo ustalił i uzasadnił okoliczności wskazujące na konieczność przedłużenia wobec podejrzanego A. W. na dalszy czas oznaczony najsurowszego środka zapobiegawczego o charakterze izolacyjnym, celem zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania przygotowawczego i nie dopuścił się zarzucanych mu naruszeń przepisów prawa procesowego i błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia.

W niniejszej sprawie spełnione zostały bowiem wszystkie procesowe uwarunkowania, wynikające tak z art. 249 § 1 k.p.k., jak i z art. 258 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. oraz z art. 258 § 2 k.p.k., uzasadniające przedłużenie tego środka zapobiegawczego na wskazany w zaskarżonym postanowieniu okres, tj. do dnia 14 września 2015 roku wobec w/w podejrzanego.

Na gruncie niniejszej sprawy bez wątplenia zrealizowana jest podstawowa przesłanka materialno – prawna z art. 249 § 1 k.p.k. wskazująca na duże prawdopodobieństwo dopuszczenia się przez podejrzanego zarzucanych mu przestępstw. W tym też zakresie podstawa ta nie jest po raz kolejny zresztą kwestionowana przez skarżącego. Dla porządku stwierdzić jedynie należy, iż dowody wskazane w zaskarżonym postanowieniu, w szczególności w postaci wyjaśnień niektórych podejrzanych oraz świadków w powiązaniu z uzyskaną i zabezpieczoną w toku postępowania dokumentacją finansowo – księgową oraz bankową zasadnie stanowiły podstawę postawionych podejrzanemu zarzutów dopuszczenia się przestępstw stypizowanych przepisach kodeksu karnego z art. 258 § 1 k.k., art. 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (trzy zarzuty) oraz kodeksu karnego skarbowego z art. 55 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. (trzy zarzuty).

Wobec podejrzanego A. W. aktualności nie straciły także pozostałe przesłanki szczególne w postaci prawdopodobieństwa podejmowania przez podejrzanego bezprawnych działań zmierzających do utrudniania postępowania karnego (art. 258 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k.) oraz realności grożącej mu surowej kary (art. 258 § 2 k.p.k.).

Trafnie Sąd Okręgowy w Katowicach wbrew wywodom skarżącego wskazał, że w stosunku do podejrzanego istnieje obawa ukrywania się i ucieczki. Wynika ona stąd, że przed aresztowaniem podejrzanemu ukrywał się przed wymiarem sprawiedliwości i nie przebywał w miejscu swego zameldowania, ani też ustalonego miejsca pobytu. Z tego powodu był poszukiwany listem gończym, a następnie została wszczęta procedura ENA, w wyniku której dopiero został zlokalizowany, a następnie zatrzymany na terenie Republiki Czech i w dniu 29 października 2014 roku przekazany polskim organom.

Druga ze wskazanych przesłanek uzasadniona jest tym, że podejrzanemu prokurator zarzucił popełnienie przestępstw w zorganizowanej grupie przestępczej, co z kolei przemawia za obawą, iż może on zakłócać właściwy przebieg postępowania w formie działań, o których mowa w we wskazanym powyżej przepisie. Prawdą jest, że istnienie

obawy matactwa powinno z reguły wynikać z konkretnych okoliczności faktycznych świadczących o możliwości oddziaływania na tok postępowania w sposób wskazany w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. Jednakże jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie i literaturze przedmiotu w pewnych wypadkach na obawę matactwa może wskazywać sam charakter przestępstwa i okoliczności towarzyszące jego popełnieniu. W tym kontekście, Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, że zarzucane podejrzanemu działania w zorganizowanej strukturze w sposób wystarczający uzasadniają obawę matactwa i nie pozostaje w realiach niniejszej sprawy bez wpływu na wybór środka zapobiegawczego niezbędnego do właściwego zabezpieczenia toku postępowania. Tym bardziej, że czyny zarzucane podejrzanemu nie były zachowaniami jednostkowymi i przypadkowymi.

Względem podejrzanego zachodzi także przesłanka stosowania aresztu tymczasowego o szczególnym charakterze uregulowana w art. 258 § 2 k.p.k., w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 roku. Wywody Sądu Okręgowego także w tym zakresie są wyczerpujące oraz przekonujące, a w żadnym wypadku ich wartości nie tylko nie niweczy, ale nawet nie umniejsza argumentacja skarżącego. Przesłanka ta nie jest jedynie wynikiem zarzucenia podejrzanemu przestępstw, zagrożonych karą pozbawienia wolności, spełniającą kryterium, przewidziane w art. 258 § 2 k.p.k., ale nadto rezultatem charakteru i okoliczności zarzucanych mu czynów, a nadto wysokiego stopnia ich społecznej szkodliwości, wynikającego w szczególności ze sposobu działania podejrzanego, to jest w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, jak również skali przestępczego działania, czy w końcu rozmiaru wyrządzonej szkody. Bacząc na powyższe uprawnionym jest wniosek, że podejrzanemu grozi realnie surowa kara pozbawienia wolności w razie udowodnienia mu sprawstwa i winy. W konsekwencji niewątpliwie przewidywana możliwość wymierzenia surowej kary mogłaby stymulować przebywającego na wolności podejrzanego do podejmowania działań zmierzających do utrudniania postępowania i nie wymaga wykazywania, że zachodzą inne szczególne okoliczności uzasadniające tę obawę, w tym podejmowanie już w przeszłości przez podejrzanego takich działań.

Pomimo aktualności wyżej zaprezentowanych przesłanek stosowania tymczasowego aresztowania, wymaga jeszcze rozważenia problem, czy istnieje możliwość warunkowego odstąpienia od izolacyjnego środka zapobiegawczego względem podejrzanego A. W.. Kwestię tą należy powiązać z dyrektywą minimalizacji środków zapobiegawczych przewidzianą w art. 257 § 1 k.p.k., zgodnie z którą tymczasowe aresztowanie, winno być wykorzystywane przez organ procesowy w sposób adekwatny do istniejącego zagrożenia dla prawidłowego toku procesu, a ze swojej istoty ma ono charakter wyłącznie tymczasowy, przy czym jako środek najsurowszy, winien być stosowany tylko i wyłącznie wówczas, gdy każdy inny środek zapobiegawczy okazałby się niewystarczający.

Zważywszy zatem, na czas dotychczas stosowanego wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania, jak również sytuacji w jakiej znalazło się postępowanie w niniejszej sprawie, wskazującej na wielość i charakter zaplanowanych jeszcze do przeprowadzenia czynności procesowych, zasadnym jest stanowisko, że przesłanki istniejące w chwili zastosowania tymczasowego aresztowania nie utraciły obecnie swojej intensywności, wobec czego tylko ten środek zapobiegawczy jest w stanie zabezpieczyć prawidłowy tok dalszego postępowania przygotowawczego. Powyższe w sposób jednoznaczny i nie wymagający szerszego uzasadnienia świadczy więc o niezasadności zarzutu odwołującego się do obrazu przepisu art. 257 § 1 k.p.k. podnoszonego przez skarżącego.

Dlatego też zasadnie przedłużono okres tymczasowego aresztowania do dnia 14 września 2015 roku, który w kontekście okoliczności sprawy, nie jawi się obecnie jako nadmierny i nieadekwatny.

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż w przedmiotowej tut. Sąd nie dopatrył się przesłanek przemawiających za odstąpieniem od stosowania wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania określonych w art. 259 k.p.k, tak jak to sugeruje skarżący. Otóż ponownie wskazać należy, iż podejrzanym pozostającym w areszcie ma zapewnione bezpłatne świadczenia zdrowotne, a poza tym z zażalenia obrońcy wcale nie wynika, aby dolegliwości na które podejrzanym cierpi stanowiły zagrożenie dla jego życia lub zdrowia. Przypomnieć należy, że w orzecznictwie od dawna utrwalone jest stanowisko, że przez przeciwwskazanie do stosowania tymczasowego aresztowania należy rozumieć m.in. sytuację, w której charakter schorzenia, na jakie cierpi oskarżony (podejrzanym) jest tego rodzaju, że – z uwagi na brak środków do odpowiedniej interwencji medycznej w warunkach pozbawienia wolności lub co najmniej znacznego utrudnienia w aplikowaniu zaleconego sposobu leczenia – osiągnięcie rezultatów zapewniających uniknięcie w tych warunkach

wskazanego wyżej niebezpieczeństwa nie jest możliwe (por. np. postan.SN WZ 35/95, OSNKW 1995/7-8/52). W przypadku podejrzanego sytuacja taka nie występuje.

Brak jest także podstaw do uchylenia tymczasowego aresztowania z uwagi na to, iż fakt ten uniemożliwia mu pracę, a ma na utrzymaniu dwoje dzieci. Sytuacja taka jest bowiem oczywistą konsekwencją osadzenia w wyniku podejrzenia popełnienia przestępstwa i dotyka prawie wszystkie osoby będące w podobnej sytuacji prawnej. Nie oznacza to automatycznie spełnienia przesłanek z art. 259 § 1 pkt 2 k.p.k., do których zalicza się jedynie sytuacje najcięższe, i to tylko wówczas, jeśli szczególne względy nie stoją temu na przeszkodzie. Skarżący co prawda wskazuje, iż obecnie żona skazanego jest hospitalizowana i to jego matka opiekuje się jego dziećmi, jednak jest też osobą schorowaną, niemniej jednak z treści zażalenia, jak i dołączonej do niego dokumentacji medycznej nie wynika, by nie mogła ona w sposób oczywisty i jednoznaczny sprawować opieki nad wnukami.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia wywiedzionych zażaleń, Sąd Apelacyjny orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

Z.

1. Odpis postanowienia doręczyć oskarżonemu i jego obrońcy;
2. Akta sprawy zwrócić.

Katowice, dnia 15 lipca 2015 roku.